

nowe horyzonty edukacji filmowej

CYKL | FILMOWE SEKRETY
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 1-3

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Karolina Giedrys-Majkut

FILM | „BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. PIERWSZA TAJEMNICA”, reż. H. Georgsson

Maja nie mogła wybrać bardziej fortunnej daty na włączenie się w życie nowej szkoły w Valleby. Gdy po raz pierwszy staje w jej progach, rozpoczyna się Konkurs Hammarabi - prestiżowa konkurencja, nawiązująca swoją tradycją do historii słynnych sióstr syjamskich, specjalistek od rozwiązywania sporów. Nagrodą w konkursie jest licząca wieleset lat książka z mądrościami przekazanymi przez myślicielki. Niestety, tuż przed rozpoczęciem rozgrywki książka ginie i to w obecności Mai oraz innego przypadkowego świadka, Lassego. Niestosownie oskarżona dziewczynka staje się główną podejrzaną w sprawie. Nie pozostaje jej nic innego, jak połączyć siły z Lassem i wraz z nim rozwiązać tajemnicę kradzieży oraz – jak się z czasem okaże – pewnego konfliktu sprzed lat. Ciepły film o przyjaźni, pozytywnym rozwiązywaniu sporów i radzeniu sobie z bezradnością.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami tematów:

- Jak mądrze się różnić?
- Przyjaźń
- Skąd się bierze bezradność?
- Pozory mylą

Jak mądrze się różnić?

Jak dowiadujemy się już na początku filmu, siostry Hammarabi uważały różnorodność za siłę i starały się, by ludzie dostrzegali, że wspólne działanie ich wzmacnia. Ten przekaz z przeszłości można by uznać za motto opowieści o rezolutnej, nieco szalonej Mai i introwertycznym, zaczytanym Lassem, i ich wspólnych sukcesach. Ich dojrzewanie do akceptacji wzajemnych różnic warte jest omówienia z widzami, szczególnie w odniesieniu do zachowania innych bohaterów filmu, bardziej skłonnych do pielęgnowania uraz i podkreślania podziałów pomiędzy ludźmi. Jedną z takich postaci jest dyrektorka szkoły, pani Brynolfsson, która z wyjątkową łatwością rzuca oskarżenia i podsyca atmosferę wrogości wobec nowej dziewczynki w szkole. Jak się później okazuje, nie robi tego bezinteresownie, a jedynie w celu odwrócenia uwagi od własnej odpowiedzialności za sytuację. Dodatkowo, to nie pierwszy raz, kiedy ucieka się do takich niecnych praktyk.

Pozytywne rozwiązanie historii, które nie tylko pozwala na przywrócenie sprawiedliwości, lecz także oferuje szansę zażegnania sporu z przeszłości, może stanowić inspirujący przykład rezygnacji z doraźnych korzyści, jakie może przynieść wykluczanie innych i piętnowanie nich na rzecz budowania wspólnoty. Ciekawym tropem, który może poszerzyć rozumienie tego zagadnienia, jest sama kwestia obecności przy drugiej osobie, bardzo dosłownie zilustrowana w filmie czy to poprzez postacie sióstr syjamskich – zmuszone do wzajemnego towarzystwa czynią z niego

atut – czy też przez wątek skucia się Mai i Lassego kajdankami. W dobie Internetu oferującego opcję wylogowania się za każdym razem, gdy doświadczamy różnicy zdań i zamykania się we własnych strefach komfortu, lekcja, jaką pobierają bohaterowie filmu odnośnie wartości różnic i umiejętności radzenia sobie z nimi, może okazać się wartościowa także dla widzów.

Pytania: Jaki przekaz pozostawiły siostry Hammarabi? Co było ich mocną stroną? W jaki sposób różnią się między sobą Lasse i Maja? Czy różnice między nimi pomagają im rozwiązywać zagadki detektywistyczne? Jakie sposoby rozwiązywania konfliktów prezentują bohaterowie filmu? Jak radzą sobie z konfliktami i różnicą zdań Maja i Lasse? Jak radzi sobie z nimi dyrektorka szkoły? Dlaczego tak się zachowuje? Co daje jej oskarżenie Mai? W jaki sposób bohaterowie filmu uczą się rozwiązywać konflikty? Dlaczego umiejętność rozwiązywania konfliktów i akceptacji różnic jest tak ważna?

Przyjaźń

„Biuro detektywistyczne Lassego i Mai. Pierwsza tajemnica” to także film o narodzinach przyjaźni. Towarzysząc młodym bohaterom filmu, docenimy wartość, jaką wnosi w nasze życie bliska relacja z osobą oferującą nam pełną akceptację i lojalność. Zyskamy również wgląd w zachowania, które sprzyjają rozwojowi przyjaźni i te, które zdecydowanie jej szkodzą. W filmie znajdziemy bowiem przykłady wielu pozytywnych działań, takich jak: umiejętne rozwiązywanie sporów, wspieranie drugiej osoby w chwili próby, jak też historię kłęski przyjaźni, pozostawiającej głębokie, niezagojone rany u obojga osób.

Pytania: Czego dowiemy się o przyjaźni z filmu „Biuro detektywistyczne Lassego i Mai. Pierwsza tajemnica”? Czy Maja i Lasse są dobrymi przyjaciółmi dla siebie? Czy tak jest od samego początku? Czego muszą się nauczyć zanim zostaną dobrymi przyjaciółmi? Czy dyrektorka szkoły była dobrą przyjaciółką? Dlaczego zdradziła swojego przyjaciela? Czy coś zyskała w ten sposób? Co pomaga nam być dobrymi przyjaciółmi? Jakie zachowania służą przyjaźni? Jakie jej szkodzą?

Skąd się bierze bezradność

Pretekstem do ciekawej rozmowy po filmie może być wątek związany z postawą Mai wobec nasilających się oskarżeń, z jakimi się spotyka. Początkowo wysuwa je jedynie dyrektorka szkoły, jest jednak bezwzględna i przekonująca w swojej argumentacji, grozi też, że ujawni „winę” Mai całej szkole, wydając ją na pastwę rówieśników rozżalonych z powodu odwołania konkursu. Wtedy też Maja zaczyna wycofywać się i tracić pewność siebie – widać, że nie jest to pierwszy raz, gdy zostaje niesłusznie postawiona w stan oskarżenia i odrzucona. Warto odwołać się do tego aspektu historii o Mai i Lassemie, by zwrócić uwagę widzów na to, że niesprawiedliwe traktowanie zostawia w innych trwałe ślady, a czasem wręcz stałą zmianę w postaci wycofania się z kontaktów i brak wiary we własne siły.

Pytania: Z jakim traktowaniem spotyka się Maja w nowej szkole? Czy postępowanie dyrektorki wobec niej jest sprawiedliwe? Jak zachowuje się Maja wobec tych oskarżeń? Dlaczego powtarza, że „będzie jak zwykle”, „zawsze tak jest”? Jak myślicie, co ją spotkało wcześniej? Dlaczego Maja może się tak czuć? Dlaczego tak trudno jest obronić się przed odrzuceniem ze strony innych? Czy odrzucenie przez innych zostawia w nas trwałe ślady?

Pozory mylą

Kontynuacją powyższego wątku może być rozmowa o postawie osób, które pozwalają sobie na złe traktowanie Mai. Jest to nie tylko dyrektorka szkoły, ale też z początku i komisarz policji, i niestety Lasse. Motywem ich zachowania jest bardzo powierzchowna ocena sytuacji, z wykorzystaniem skrótów myślowych, w tym stereotypów i uprzedzeń. Przy nowej dziewczynce, której nikt w szkole nie zna, łatwo dać upust złym skłonnościom do wydawania pośpiesznych opinii – być może to właśnie z tego powodu dyrektorce szkoły tak szybko udaje się przekonać wiele osób o winie Mai. Ilustracja, jaką niesie w sobie ten wątek, dostarczy ciekawych refleksji odnośnie pozorów i tego, jak mylące bywają oceny formowane na ich podstawie. Na szczęście film eksponuje także postawę wychodzenia poza nie, czyli umiejętność, jaką osiąść muszą wszyscy dobrzy detektywi.

Pytania: Dlaczego Maja zostaje oskarżona o kradzież książki, a nie Lasse? Na jakiej podstawie Maja zostaje oskarżona? Czy fakt, że jest nową dziewczynką w szkole i nikt jej nie zna, ma jakieś znaczenie? Co to są pozory? Co oznacza powiedzenie „pozory mylą”? Czy dobry detektyw może sobie pozwolić na kierowanie się pozorami? Lasse i Maja na początku mają długą listę podejrzanych – w jaki sposób sprawdzają swoje podejrzania? Czy myślicie, że jest to dobre podejście także na co dzień?